

1. Obiekt

KOŚCIÓŁ RZYM.-KAT. PAR. p.w. ŚW. JANA CHRZCICIELA

2. Czas powstania

1894 - 1898

3. Miejscowość

LESZNO

4. Adres

Warszawska 1

K.W. brak

nr hipoteczny

Dz. ew. Nr 254

lub. ewid. gruntów

5. Przynależność administracyjna

mazowieckie

województwo

Leszno

gmina

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Leśno

7. Przynależność administracyjna
przed 1 VI 1975

st. warszawskie

województwo

Pruszków

powiat

8. Właściciel i jego adres

**Parafia Rzym.-Kat. w Lesznie
ul. Warszawska 1
Diecezja Warszawska**

9. Użytkownik i jego adres

j.w.

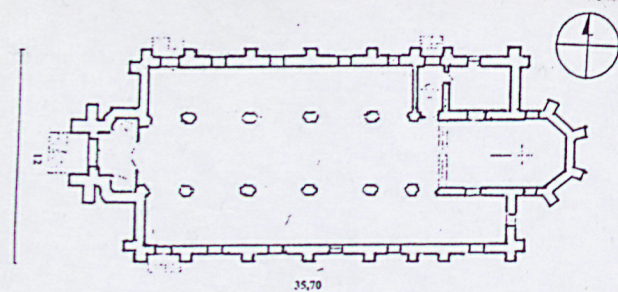
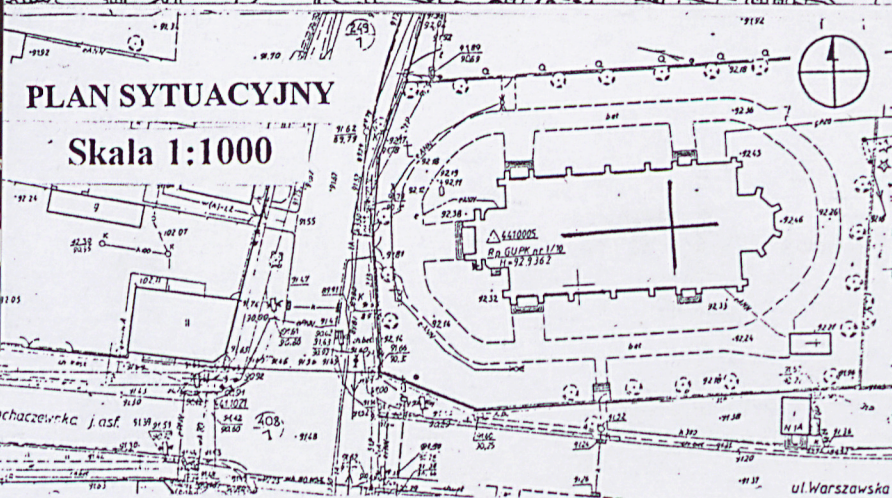
10. Rejestr zabytków

1645

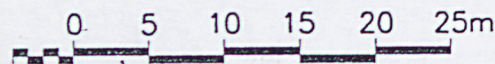
9.01.1998

Nr

data

RZUT PRZYZIEMIA SKALA 1:500 h=32

Pierwszy kościół w Lesznie powstał około roku 1440. Kolejną świątynię postawił w 1598r. ks. Benedykt Żaboklicki. Następny kościół wystawiony w 1725 lub 1736-37 fundowany był przez starostę sochaczewskiego Walentego

Łuszczewskiego. Kościół przetrwał do końca XIXw, kiedy to został rozebrany.

Obecny kościół murowany, neogotycki wzniesiony został w latach 1894 -98 wg. projektu arch. Konstantego Wojciechowskiego, który m.in. dokończył budowę kościoła w Rokitnie i przebudował świątynię w Wiskitkach. Kościół Przeszedł burzliwe dzieje. Na początku I wojny światowej w wyniku ostrzału artyleryjskiego mocno ucierpiała wieża kościoła. W późniejszym okresie świątynia była obiektem wojny religijnej z mariawitami. Kościół szczęśliwie przetrwał kampanię wrześniową 1939r oraz powstanie warszawskie.

Kościół w Lesznie jest orientowaną, trójnawową bazyliką bez transeptu, oszkarpowaną, zbudowaną z czerwonej cegły. Kryty jest dachówką ceramiczną, karpiówką. Wnętrze ozdobione jest XX-wieczną polichromią o charakterze secesyjnym. W ołtarzach bocznych umieszczone zostały obrazy - w północnym Matki Boskiej z XVIIIw., w południowym Matki Boskiej z Dzieciątkiem (sygnowany M. Zarzycki 1861). Ambona klasycystyczna z I poł. XIXw. Z pozostałego wyposażenia na uwagę zasługuje barokowy konfesjonał z XVIII z rzeźbami w zwieńczeniu, feretron z XIXw. oraz fotel w stylu Ludwika XVI.

SYTUACJA: budynek kościoła wzniesiony jest w centrum miasta, przy skrzyżowaniu głównych dróg prowadzących z północy na południe i z zachodu na wschód; na północ od drogi prowadzącej z Warszawy do Sochaczewa i na wschód od drogi z Błonia do Nowego Dworu Maz., wolnostojący, orientowany, otoczony 2,5m. wysokości ażurowym ogrodzeniem z ceglanyimi słupkami z bramą główną od zachodu, na wschód od kościoła (już za ogrodzeniem) II-kondygnacyjny budynek plebani, zabudowania gospodarcze i dalej cmentarz.

MATERIAŁ, KONSTRUKCJA, TECHNIKA:

ŚCIANY - fundamenty - nierozpoznane, widoczne partie podmurówki wykonane z cegły ceramicznej, pełnej na zaprawie cementowo - wapiennej, ściany zewnętrzne i wewnętrzne murowane z cegły ceramicznej, pełnej na zaprawie wapiennej, wewnątrz całkowicie tynkowane.

SKLEPIENIA, STROPY - w nawie głównej, bocznych, prezbiterium i kaplicy sklepienie krzyżowo - żebrowe, czterodzielne o przęsłach wydzielonych masywnymi gurtami.

WIEŻBA DACHOWA - nad nawą i prezbiterium - wspólna krokwiowo - storczykowa z belką więzarową opartą na murłacie, i stolcach leżących - więzar pełny; wieża - krokwiowo - jętkowa.

POKRYCIE DACHU - nad nawami i wieżą dachówka ceramiczna karpiówka, zwieńczenia szkarp blacha miedziana, w układzie pasowym ze stojącym rąbkiem.

POSADZKI, PODŁOGI - w nawach, zakrystii, kruchcie i kaplicy posadzka z płytek barwionego betonu w układzie szachownicowym.

SCHODY - na chór organowy (wieżbę) i wieże kręcone, drewniane.

OTWORY - okna - w nawie i prezbiterium otwory okienne podłużne zwieńczone ostrołukowo, szklenie na kit w ramie stalowej, dzielone na kwatery - prostokąty i sześcioboki, w prezbiterium witraże, w wieży na wysokości III-ciej kondygnacji trzy głębokie otwory zwieńczone półkoliście (triforium), powyżej dwa podłużne okna zwieńczone półkoliście z drewnianymi żaluzjami.

Drzwi - drewniane, jedno i dwuskrzydłowe, deskowe, główne z przeszklonym nadświetliem, wewnątrz ramowo - pływowe, pełne i przeszklone.

RZUT: nawa na planie wydłużonego prostokąta z prezbiterium zamknięte trójbocznie, nawa trójprzęsłowa, od zachodu prostokątna zakrystia z wieżą.

BRYŁA: oszkarpowana trójnawowa bazylika bez transeptu, nad nią dach dwuspadowy, nawy boczne dach jednospadowy, od zachodu wysoka wieża, nakryta hełmem, ściany nawy głównej i naw bocznych oszkarpowane. Elementem charakterystycznym dla bryły budynku kościoła jest neogotycki detal w postaci dużych ostrołukowo zamkniętych okien oraz charakterystyczna, wysmukła wieża.

ELEWACJE : fasada jednowieżowa, trójkondygnacyjna, zdobiona fryzem arkadkowym lombardzkim na wysokości drugiej kondygnacji. Do wieży, po obu jej bokach przylegają dwa prostokątne aneksy o ściętych narożach, do wysokości korony muru, nakryte osobnym daszkiem, kryjące klatki schodowe. Wieża fasady nakryta dachem ośmiopłaciowym i zwieńczona hełmem kapliczkowym krytym blachą. Portal główny ostrołukowy o trzech archiwoltach z profilowanej cegły, wpisany w uskokowe obramienie.

WNĘTRZE: trzy nawy rozdzielone dwoma rzędami filarów, nawa główna znacznie wyższa od bocznych, doświetlona okami II kondygnacji..

WYPOSAŻENIE: m.in. - ołtarz główny i dwa boczne, ambona, prospekt organowy, konfesjonał, feretron, fotel w stylu Ludwika XVIII, portrety mężczyzn z XVIIIw.

INSTALACJE: elektryczna, wodociągowa, grzewcza, odgromowa.-

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne	17. Użytkowanie obecne
550m ²	1054m ³	SAKRALNE	SAKRALNE
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja (po 1945 r.) <p>W roku 1972r. przeprowadzono remont wieży kościoła oraz plebani. W roku następnym dokonano wymiany rynien i rur spustowych na kościele. W roku 1976 przeprowadzono prace remontowe więźby dachowej nad nawą główną kościoła. W 1979r. całe wnętrze zostało pomalowane. W latach 1992 - 1994 wykonano malowanie wnętrza oraz wymieniono instalację elektryczną. W roku 1992 przebudowano południowo - wschodni narożnik nawy bocznej, wydzielając z niej kaplicę pod wezwaniem M.B. Różańcowej. W 1993r. wymieniono drewnianą konstrukcję wieży na stalową i zawieszono dwa nowe dzwony. W 1999r wymieniono rynny na miedziane. W 2002r. nad północną nawą wymieniono dachówki.</p>		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) <p>Ogólny stan techniczny obiektu jest dobry:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fundamenty - stan zachowania nieznan. 2. Ściany zewnętrzne, wewnętrzne - dobry. 3. Sklepienia - dobry. 4. Stropy - dobry. 5. Konstrukcje dachowe - dobry. 6. Pokrycie dachu - dobry. 7. Wyposażenie, instalacje - dobry. 	
20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie <p>Budynek kościoła znajduje się w dobrym stanie technicznym. Jedyńm mankamentem są liczne ubytki cegły w elewacjach.</p>			

21. Akta archiwalne i źródła ikonograficzne (rodzaj, numer i miejsce przechowywania)

archiwum autora karty

22. Bibliografia

1. Katalog Zabytków Sztuki w Polsce, T. X, z. 17, Powiat Pruszkowski, Warszawa 1998.
2. Ks. Grzegorz Kalwarczyk, Jubileuszowy rocznik archidiecezji warszawskiej, Warszawa 1998.
3. Jerzy Frycz, Restauracja i konserwacja zabytków w Polsce w latach 1795-1918, Warszawa 1978.
4. Ks. Waldemar Wojdecki, Dzieje Leszna i Puszczy Kampinoskiej, Leszno 1998

23. Uwagi różne

24. Opracowanie karty ewidencyjnej

mgr Wanda Zawistowska-Śleboda, VII. 2003

tekst
imię, nazwisko, data, podpis

mgr Wanda Zawistowska-Śleboda, VII. 2003

plany, rysunki
imię, nazwisko, data, podpis

mgr Wanda Zawistowska-Śleboda, VII. 2003

zdjęcia fotogr.
imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowywania negatywów

KARTA PO WYPEŁNIENIU PODLEGA OCHRONIE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA AUTORSKIEGO

25. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

26. Załączniki

WKŁADKI SZTUK 7

1. Miejscowość	LESZNO	5. Obiekt (nazwa jak w karcie)	6. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)
2. Gmina	LE SZNO	KOŚCIÓŁ RZYM.-KAT. PAR. P.W. NARODZENIA ŚW. JANA CHRZCICIELA	FOTOGRAFIE
3. Powiat	WARSZAWA-ZACHÓD MAZOWIECKIE		
4. Województwo			

FOT. 1 Widok prowizorycznie zabezpieczonej wieży kościoła po zakończeniu walk 1914r.

FOT. 2 Widok kościoła od strony południowej, stan, wrzesień 1939r.

Wkładkę założył: mgr WANDA ZAWISTOWSKA - ŚLEBODA, LIPIEC 2003
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów archiwum autora karty

FOT. 3 Widok kościoła od strony północnej, stan lipiec 2003r.

FOT. 4 Widok kościoła od strony północno - zachodniej, stan lipiec 2003r.

1. Miejscowość **LESZNO**

2. Gmina **LE SZNO**

3. Powiat **WARSZAWA-ZACHÓD**

4. Województwo **MAZOWIECKIE**

5. Obiekt (nazwa jak w karcie)
**KOŚCIÓŁ RZYM.-KAT. PAR.
 P.W. NARODZENIA ŚW.
 JANA CHRZCICIELA**

6. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)

FOTOGRAFIE c.d.

FOT. 5 Widok prezbiterium kościoła od strony wschodniej, stan lipiec 2003r.

FOT. 6 Widok kościoła od strony południowo - wschodniej, stan lipiec 2003r.

Wkładkę założył: **mgr WANDA ZAWISTOWSKA - ŚLEBODA, LIPIEC 2003**

(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów **archiwum autora karty**

FOT. 7 Widok kościoła od strony południowej, stan lipiec 2003r.

FOT. 8 Fragment kościoła od strony południowej, stan lipiec 2003r.

1. Miejscowość LESZNO	5. Obiekt (nazwa jak w karcie) KOŚCIÓŁ RZYM.-KAT. PAR. P.W. NARODZENIA ŚW. JANA CHRZCICIELA	6. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego) FOTOGRAFIE c.d.
2. Gmina LE SZNO		
3. Powiat WARSZAWA-ZACHÓD MAZOWIECKIE		
4. Województwo		

FOT. 9 Widok wieży kościoła od strony południowej, stan lipiec 2003r.

FOT. 10 Widok wieży kościoła od strony zachodniej, stan lipiec 2003r.

Wkładkę złożył: *mgr WANDA ZAWISTOWSKA - ŚLEBODA, LIPIEC 2003*
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów **archiwum autora karty**

FOT. 11 Widok wejścia głównego do kościoła, stan lipiec 2003r.

FOT. 12 Widok głównych drzwi wejściowych do kościoła, stan lipiec 2003r.

1. Miejscowość **LESZNO**
 2. Gmina **LE SZNO**
 3. Powiat **WARSZAWA-ZACHÓD**
 4. Województwo **MAZOWIECKIE**

5. Obiekt (nazwa jak w karcie)
KOŚCIÓŁ RZYM.-KAT. PAR.
P.W. NARODZENIA ŚW.
JANA CHRZCICIELA

6. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)

FOTOGRAFIE c.d.

FOT. 13 Widok wejścia do nawy bocznej od strony południowej, stan lipiec 2003r.
FOT. 14 Widok okna w prezbiterium od strony wschodniej, stan lipiec 2003r.

Wkładkę złożył: **mgr WANDA ZAWISTOWSKA - ŚLEBODA ,LIPIEC 2003**
 (imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów **archiwum autora karty**

FOT. 15 Widok elewacji wschodniej północnej nawy bocznej, stan lipiec 2003r.
FOT. 16 Widok elewacji zachodniej południowej nawy bocznej, stan lipiec 2003r.

1. Miejscowość LESZNO	5. Obiekt (nazwa jak w karcie) KOŚCIÓŁ RZYM.-KAT. PAR. P.W. NARODZENIA ŚW. JANA CHRZCICIELA	6. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego) FOTOGRAFIE c.d.
2. Gmina LESZNO		
3. Powiat WARSZAWA-ZACHÓD		
4. Województwo MAZOWIECKIE		

FOT. 17 Widok połaci dachu pomiędzy nawą główną a prezbiterium, stan lipiec 2003r.

FOT. 18 Przeszkłone nadślepię nad wejściem głównym, stan lipiec 2003r.

Wkładkę złożył: mgr WANDA ZAWISTOWSKA - ŚLEBODA, LIPIEC 2003
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów archiwum autora karty

FOT. 19 Widok nwy głównej, stan lipiec 2003r.

FOT. 20 Widok na południową nawę boczną, stan lipiec 2003r.

1. Miejscowość	LESZNO	5. Obiekt (nazwa jak w karcie)	6. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)
2. Gmina	LE SZNO	KOŚCIÓŁ RZYM.-KAT. PAR.	FOTOGRAFIE c.d.
3. Powiat	WARSZAWA-ZACHÓD	P.W. NARODZENIA ŚW.	
4. Województwo	MAZOWIECKIE	JANA CHRZCICIELA	

FOT. 21 Widok na północną nawę boczną kościoła, stan lipiec 2003r.

FOT. 22 Fragment sklepienia nad nawą główną kościoła, stan lipiec 2003r.

Wkładkę założył: *mgr WANDA ZAWISTOWSKA - ŚLEBODA ,LIPIEC 2003*
 (imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów **archiwum autora karty**

FOT. 23 Fragment słupka na jednym z wilałów północnych nawy głównej, stan lipiec 2003r.

FOT. 24 Neogotycki witraż nad wejściem głównym, widok z kruchty, stan lipiec 2003r.

1. Miejscowość	LESZNO	5. Obiekt (nazwa jak w karcie)	6. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)
2. Gmina	LE SZNO	KOŚCIÓŁ RZYM.-KAT. PAR.	FOTOGRAFIE c.d.
3. Powiat	WARSZAWA-ZACHÓD	P.W. NARODZENIA ŚW.	
4. Województwo	MAZOWIECKIE	JANA CHRZCICIELA	

FOT. 25 Widok domu przedpogrzebowego od strony południowej, stan lipiec 2003r.

Wkładkę założył: *mgr WANDA ZAWISTOWSKA - ŚLEBODA, LIPIEC 2003*
 (imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów **archiwum autora karty**